

KÚRIA

Bfv.I.1159/2011/6.szám

A Kúria Budapesten, a 2012. év február 21. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A lőszerrel visszaélés büntette miatt **terhelt** ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának Kb.IV.103/2009/10. számú ítéletét és a Fővárosi Ítéltábla 6.Kbf.90/2010/8. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem terjeszthet elő.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2008. február 11. napján kelt Kb.I.188/2007/5. számú ítéletével a terheltet bűnösnek találta a Btk. 263/A. § (1) bekezdés b) pontja szerinti lőszerrel visszaélés büntetében, és ezért egy évi börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását két évi próbaidőre felfüggesztette; egyben előzetes mentesítésben részesítette. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költségről is. Az ítéletet a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2008. május 28. napján kelt 6.Kbf.26/2008/5. számú végzésével helybenhagyta.

Az ügyben elrendelt perújítási eljárás eredményeként a Fővárosi

Bíróság Katonai Tanácsa a 2010. június 9-én kihirdetett Kb.IV.103/2009/10. számú ítéletével a Kb.I.188/2007/5. számú ítéletnek a büntetés kiszabására vonatkozó részét hatályon kívül helyezte, és a terheltet megrovásban részesítette; az ítélet egyéb rendelkezéseit nem érintette.

A megállapított tényállás lényege a következő:

A volt főtörzsőrmester terhelt 1996. augusztus 16-tól 2008. június 15-ig teljesített hivatásos katonai szolgálatot az MH Zrinyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem alakulat állományában, szaktechnikus beosztásban.

A terhelt az 1996. október 14-én kelt fegyvertartási engedély alapján jogosult volt egy 9 mm-es Luger kaliberjelű maroklőfegyver és az ahhoz tartozó lőszer tartására.

2003. december 5-én a F. Kft-től megvásárolt 50 db 45 Auto kaliberjelű golyós-töltényt, melyből 26 töltényt próbálövessel a kft. lőterén ellőtt, míg a megmaradt 24 db töltényt magával vitte és a Zrinyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Bólyai János Katonai Műszaki Kar Művelődési Otthonának stúdió helyiségében, a kizárólagos használatában lévő páncélszekrényében tárolta.

lőszernek minősülnek és nem használhatóak a terhelt részére engedélyezett 9 mm-es Luger kaliberjelű lőfegyverben.

Az első fokú ítéletet a Fővárosi Ítéltábla a terhelt és a védő által bejelentett fellebbezésre tekintettel felülbírált, és a 2010. november 30. napján kelt 6.Kbf.90/2010/8. számú végzésével helybenhagyta.

A jogerős határozatok ellen a terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt, annak jogalapját nem jelölve meg.

Indítványában számos eljárásjogi kifogást támasztott mind az ügyész, mind a bíróság eljárása kapcsán.

Eszerint az ügyész a nyomozás során több - az indítványban részletezett - eljárásjogi szabályt megsértett, így törvénysértően emelt vádat, nem derítette fel kellő mértékben az ügyet, nem biztosított védőt, illetve olyan védőt rendelt ki, aki felkészületlen volt; emellett olyan ügyész „nyújtotta be a vádiratot” a perújítási eljárásban, aki az alapeljárásban a vádat képviselte.

A bíróság pedig az indítvány főbb kifogásai szerint túlterjeszkedett a vádon, mivel olyan jogszabályra alapozta az

ítéletet, amelyet a vád nem tartalmazott; az alapeljárásban eljáró bíró rosszindulatú és elfogult volt vele szemben, emellett kizárt bíró vett részt a perújítási eljárásban, és a másodfokú bíróság annak ellenére, hogy az első fokú bíróság ítéletének rendelkező része és indokolása egymással ellentétes, nem helyezte hatályon kívül azt.

Anyagi jogi kifogásokat is emelt; érdemben a bűnösségének megállapítását azért sérelmezte, mert álláspontja szerint sem a lőszerek megszerzésével, sem azok tartásával nem sértett törvényt, erre őt az általa többször is felhívott kormányrendelet felhatalmazta. Hivatkozott arra is, hogy a terhére megállapított bűncselekmény csak szándékosan követhető el, ugyanakkor a szándékosság a terhére nem volt megállapítható.

Emellett sérelmezte az alkalmazott joghátrány súlyosságát is, mivel az álláspontja szerint az sérti az Alkotmánybíróság - általa meg is jelölt - határozatát.

Mindezek alapján - bár konkrét indítványt erre vonatkozóan nem terjesztett elő - tartalma szerint lényegében a megtámadott határozatok megváltoztatását és felmentését kérte az ellene emelt vád alól.

A nyilvános ülésen a védő ugyancsak arra hivatkozott, hogy a terhelt az általa is felhívott kormányrendelet alapján jogosult volt a lefoglalt lőszerek megszerzésére és tartására, emellett a honvédségi szolgálati helyen lévő páncélszekrényében őrizte azokat, így senki nem férhetett hozzájuk.

A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint a sérelmezett eljárási szabályszegések nem képezik felülvizsgálat tárgyát, a bűnösség megállapítását és a minősítést vitató részében pedig a felülvizsgálati indítvány alaptalan; ezért a megtámadott határozatok hatályban tartására tett indítványt (Bf.IV.450/2010.).

A nyilvános ülésen emellett az ügyész a védői észrevételre utalva kiemelte, hogy a terhelt nem vitásan megvalósította a bűncselekményt, a cselekmény társadalmi veszélyességének csekély fokát pedig az alkalmazott joghátrány kifejezi.

A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdése alapján a megtámadott határozatot az indítványban tartalmilag felhívott ok alapján vizsgálta felül. Emellett az (5) bekezdésre figyelemmel vizsgálta a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező és az indítványban nem hivatkozott -

esetleges eljárási szabálysértéseket is.

Felülvizsgálatnak eljárási okból kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdés c) és d) pontja alapján van helye; azaz az (1) bekezdés c) pontja szerint akkor, ha az ügydöntő határozat meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdésének I/b) és c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében megjelölt eljárási szabálysértéssel került sor, a d) pont szerint pedig akkor, ha a bíróság határozatának meghozatala során a súlyosítási tilalmat megsértette.

Ezek az eljárási szabálysértések kivétel nélkül a bírósági eljárásra vonatkoznak, így az indítványnak az ügyész eljárását illető kifogásai miatt felülvizsgálatnak nincs helye; ezért ezekkel érdemben a Kúria nem is foglalkozott.

Kétségtelen, hogy a Be. 373. § (1) bekezdés II. b) pontja szerint feltétlen hatályon kívül helyezési ok, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.

A Be. 21. § (1) bekezdés e) pontja szerint bíróként nem járhat el, akitől az ügy elfogulatlan elbírálása nem várható el, míg a (3) bekezdés d) pontja szerint a perújítás elrendelése folytán megismételt eljárásból ki van zárva az a bíró, aki a perújítást elrendelő vagy a perújítással támadott határozat meghozatalában részt vett.

Az alapügyben eljáró bíró elfogultságára vonatkozó kifogás nem foghat helyt; kizárása iránt a terhelt bejelentést nem tett, így a bíró esetleges kizárására nem is kerülhetett sor. A perújítási eljárás során pedig az ügydöntő határozat meghozatalában az alapügyben, illetve a perújítás megengedhetősége kérdésében eljáró bíró nem vett részt.

A Be. 373. § (1) bekezdés III. b) pontja szerint az is feltétlen hatályon kívül helyezési ok, ha az ítélet indokolása és rendelkező része teljes mértékben ellentétes. A megtámadott határozatok rendelkező része azonban nem csupán nem mond ellent, hanem teljes mértékben összhangban van az indokolással.

Ugyancsak feltétlen hatályon kívül helyezési - és ekként felülvizsgálati - ok a Be. 373. § (1) bekezdésének I. c) pontja szerint az, ha a bíróság törvényes vád hiányában járt el. Az ügyész azonban lőszerral visszaélés büntette miatt emelt vádat a terhelt ellen, és a bíróság is e bűncselekményben állapította meg bűnösségét.

Így az indítvány eljárási kifogásai nem megalapozottak.

A Kúria nem észlelt a Be. 373. §-a (1) bekezdésének I. b)

pontjában, valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott egyéb eljárási szabályszegést sem.

A Be. 416. § (1) bekezdése a) pontja szerint felülvizsgálati ok, ha a büntető anyagi jog valamely szabályának megsértése miatt került sor a terhelt bűnösségének megállapítására; a b) pont szerint pedig felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.

A felülvizsgálatot ezen okokra figyelemmel a Kúria lefolytatta, az indítványt azonban alaptalannak találta.

A Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó; az indítványban a tényállás nem támadható. Ebből következően csak e tényállás alapján vizsgálható az, hogy a terhelt bűnösségének megállapítására anyagi jogi szabály megsértésével került-e sor.

Az ítéleti tényállás szerint a terhelt fegyvertartási engedélye nem terjedt ki az általa vásárolt és tartott, tőle lefoglalt 24 db lőszerre.

E tényállás alapján helyesen következtettek a terhelt bűnösségére az eljáró bíróságok. Ahogy azt a másodfokú bíróság határozatában részletesen kifejtette: az a terhelti védekezés, amely szerint nem állt szándékában bűncselekmény elkövetése, nem mentesítette őt azon kötelezettsége alól, hogy az engedély nélkül birtokába került lőszereket a rendőrségen leadja; akkor sem, ha a lőszerek egyébként biztonságosan tárolta.

Nem helytálló az az érvelése sem, amely szerint a lőszerek birtokban tartásához nem volt szüksége külön engedélyre, mivel a jogszerűen tartott fegyverre tekintettel őt erre felhatalmazta a 253/2004. (VIII. 31.) számú Korm. rendelet 37. §-a.

A hivatkozott kormányrendelet azonban - összhangban a lőfegyverekről és lőszerekről szóló 2004. évi XXIV. tv. rendelkezéseivel, ezen belül a 3. § 3) bekezdésével - mint végrehajtási rendelet, kizárólag az engedéllyel tartott fegyverhez használható lőszer külön engedély nélküli beszerzésére és tartására ad lehetőséget.

A cselekmény társadalmi veszélyességének hiányára alapozott kifogás sem helytálló, mivel a törvény azzal, hogy azt bűncselekménynek minősíti, éppen a cselekmény társadalmi veszélyességét fejezi ki; éppen ezért nyilvánította azt a jogalkotó bűncselekménnyé.

Ezt erősíti az is, hogy a jogalkotó a lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés szabályozása körében - ebben a körben a Btk-t is

módosító - 1994. évi IX. tv. megalkotásával szakított a korábbi jogi helyzettel, amely szerint a lőfegyver, és lőszer tartására engedéllyel rendelkezők azon cselekménye, amelyet az engedéllyel tartottal azonos, vagy kisebb hatékonyságú lőfegyverre, vagy a jelenlegitől eltérően értelmezett kisebb mennyiségű lőszerre követtek el, nem bűncselekményt, csupán szabálysértést valósított meg.

Így helyesen következett a terhelt bűnösségére az eljárás bíróságok, és nem sértettek anyagi jogi szabályt a cselekmény minősítése kapcsán sem.

A büntetés mértéke pedig önmagában felülvizsgálat tárgya nem lehet, ráadásul a terhelttel szemben a legenyhébb joghátrány, intézkedés - megrovás - alkalmazására került sor.

Ezért a Kúria a megtámadott határozatot a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontján és a 418. § (3) bekezdésén alapul, azzal, hogy az abban szereplő feltételek esetén a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel a Kúria az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Végzését a Be. 420. § (1) bekezdésének megfelelően nyilvános ülésen hozta meg.

Budapest, 2012. február 21.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter
s. k. előadó bíró, Dr. Belegi József s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírószági ügyintéző
Mátyás Gyöngyi